

Balans van 10 jaar ministerschap

Onopvallend slaagt de minister van Middenstand en Kmo's, Sabine Laruelle, er nu al tien jaar in om haar stempel op het beleid te drukken met een hele reeks hervormingen. Voor het IAB meteen de gelegenheid om de sterke punten van deze lange 'legislatuur' eens in de verf te zetten.

IAB: Mevrouw de minister, u bent niet alleen onze bevoegde minister, u staat ook al tien jaar aan het hoofd van een federaal ministerie! Op welke prestatie uit die tienjarige carrière bent u het meest trots?



Sabine Laruelle: Tien jaar, dat is lang in België, en zeker in dezelfde functie. Ik voel niet de behoefte om de hervormingen tegen elkaar af te wegen, temeer daar ik, zoals geweten, een vurig voorstander ben van de politiek van de 'kleine pasjes vooruit'. Ik geloof dat dit in België de beste methode is om vooruit te komen en zijn ambities waar te maken. En u zult mij niet horen zeggen dat ik alleen maar achter de schermen heb gewerkt, maar zeker met veel volharding. Ik ben er echt van overtuigd dat wij in die tien jaar heel wat gerealiseerd hebben voor de zelfstandigen en de kmo's. Ik ga hier niet alle verwezenlijkingen van mijn kabinet opsommen, maar ik wou toch even meegeven dat de gelijkstelling van het minimumpensioen van zelfstandigen met dat van de loontrekkers, de bescherming van de privéwoning van de zelfstandige, de aanpassing van de kinderbijslag, de invoering van het statuut van de meewerkende echtgenoot, de dekking van de kleine risico's voor alle zelfstandigen en het wetsontwerp met het doel een beter evenwicht te realiseren in de relatie tussen de kmo's en de banken, ons werk zijn! Wij hebben de voorbije tien jaar dus niet stilgezeten en ik ben blij dat de terugblik van het IAB mij de kans geeft om een deel van de verwezenlijkingen van die laatste tien jaar nog eens voor het voetlicht te halen.

IAB: Laat ons, zonder in detail te treden, even terugkomen op de sterke punten van de voorbije tien jaar: onlangs was er sprake van het wetsontwerp, gezamenlijk ingediend door uw kabinet en dat van minister van Financiën Koen Geens, met het doel de relaties tussen de bankensector en de ondernemingen te verbeteren. Hoe zit dat nu?

Sabine Laruelle: Dat is inderdaad een belangrijk luik van mijn beleid ten gunste van de kmo's. Ik heb het al vaak gezegd en ik blijf het herhalen: de banken hebben hun risicobereidheid betoond met producten die niemand begrijpt.

En ik zou willen dat ze die risicobereidheid weer opnemen om vooral de werkelijke economie te financieren!

IAB: Niettemin, volgens de banken zou de bankensector de ondernemingen nooit zoveel krediet verstrekt hebben als tijdens de laatste jaren?

Sabine Laruelle: Bij de zelfstandigen en de kmo's hoor ik wel een ander geluid. Maar, de onenigheid over de cijfers buiten beschouwing gelaten, wat ik samen met mijn collega Koen Geens wil realiseren, is de spanningen tussen de banken en hun cliënten te bedaren en de relaties opnieuw in evenwicht te brengen. Neem het geval van de vervroegde terugbetaling van een krediet. Voor particulieren is de regel simpel, ze zijn drie maanden interest verschuldigd. Voor de kmo's is er echter geen regel. Soms kan het drie jaar interest zijn, of een wederbeleggingsvergoeding van ... 30 % van het nog terug te betalen saldo! Dat lijkt mij wel overdreven, vooral in tijden van crisis. Ik ben liberaal en dus hevig gekant tegen onnodig opgelegde economische dwang, maar dan moeten de betrokken partners economisch op gelijke voet staan. Op het vlak van de kredietverstrekking was dat niet echt het geval. Vandaar onze wens om wetgevend op te treden. Maar let op: het is niet zo dat wij het kredietbeleid van de banken willen overnemen. Zij blijven uiteraard verantwoordelijk voor hun beleid. Mijn rol is alleen ervoor te zorgen dat kmo's een betere toegang tot kredieten krijgen. Als ik de wederbeleggingsvergoedingen tot zes maanden interest wil beperken, is dat omdat ik in de eerste plaats de bankoverstapregeling wil vergemakkelijken. Het oude systeem bemoeilijkte die overstap en belemmerde de concu-

rentie die nodig is om de beste financiële voorwaarden te verkrijgen.

IAB: Zijn het in deze crisistijd niet nogal eens de RSZ en de btw die zich onbuigzaam tonen op het gebied van betalingstermijnen?

Sabine Laruelle: In de economie is het uiteraard de regel dat er wettelijke termijnen moeten gelden. Het kan niet zijn dat we naar een economie gaan waarin iedereen zijn facturen betaalt zoals het hem uitkomt. Het is wel een feit dat de crisis bepaalde cashproblemen veroorzaakt, en het is niet ongepast de administratie erop te wijzen dat ook zij wel een andere cultuur zou mogen aannemen. Ook in dat verband heb ik al vaak gezegd en blijf ik herhalen dat het niet kan dat men aan de ene kant verkondigt dat het herstel bij de ondernemingen – en dan vooral bij de kmo's – begint, en aan de andere kant niets doet, behalve de mistoestanden aanklagen om hun taak te vergemakkelijken. Maar, dit gezegd zijnde, mag de overheid evenmin de variabele worden om de slechte betalingspraktijken in de privé te verantwoorden.

IAB: Net nu informatieleverancier Graydon meedeelde dat een op de vier bedrijfssluitingen te wijten is aan betalingsachterstand

Sabine Laruelle: Momenteel worden inderdaad maar twee facturen op drie tijdig betaald. En 12 % wordt pas betaald na meer dan negentig dagen. De onbetaalde facturen worden in België geraamd op iets meer dan negen miljard euro. En vooral de kmo's zijn het slachtoffer van de over-





dreven betalingsachterstand, met invorderingskosten die soms zwaar op hun cashflow drukken. Daarom heeft de regering een wetsontwerp ingediend om de betalingstermijnen bij transacties tussen ondernemingen te verkorten. Die tekst heeft dus geen betrekking op de particulieren en is in feite niet meer dan de omzetting van een Europese richtlijn in het Belgisch recht. Concreet leggen die nieuwe regels voor B2B-transacties een betalingstermijn op van maximaal dertig dagen. De partijen kunnen uiteraard een langere termijn overeenkomen, maar die termijn mag niet kennelijk onbillijk zijn. Wanneer een kleine leverancier geld moet krijgen van een grote onderneming, is hij momenteel economisch niet bij machte om een correcte betalingstermijn af te dwingen. Maar morgen (nu?) zal dat niet meer het geval zijn: de dertigdagenregel kan overschreden worden, maar niet door misbruik te maken van de machtspositie. Die verkorting van de termijnen geldt natuurlijk ook voor facturen uitgereikt aan de overheid. De normale termijn is vastgesteld op dertig dagen en kan ook verlengd worden, maar zonder de zestig dagen te overschrijden. Zo geeft de overheid ook het goede voorbeeld.

IAB: Een ander paradepaardje van uw tienjarige mandaat is uiteraard de herwaardering van het zelfstandigenpensioen, maar ook van het bedrag van de pensioenen in het algemeen

Sabine Laruelle: Wat het eerste punt betreft, mag ik wel zeggen dat ik een historische stap vooruit heb kunnen doordrukken! Sinds 1 april 2013 is het minimumpensioen van de zelfstandigen aan gezinstarief gelijk aan dat van de loontrekkers. Na meer dan negen jaar hardnekkig zwoegen,

ben ik verheugd dat ik een eerste volledige gelijkstelling heb kunnen bemachtigen! Ik herinner eraan dat het minimumpensioen voor een volledige loopbaan als zelfstandige aan gezinstarief in 2003 nog 823,12 euro per maand bedroeg. Sinds april 2013 is dat dus 1 386,40 euro geworden. Dat is toch 68 % meer! Dat alles bovenop de terugbetaling van de verzekering voor geneeskundige verzorging voor kleine en grote risico's via de verplichte verzekering sinds 2008. Wat niet wegneemt dat we moeten blijven werken om de correcte financiering van onze toekomstige pensioenen te waarborgen.

IAB: Dat is vast de reden waarom u samen met uw collega Alexander De Croo twaalf experts de opdracht hebt gegeven om zich daarover te beraden. Maar is het geen commissie op de hoop toe? De moeilijkheden in verband met de financiering van onze pensioenen zijn toch al lang bekend?

Sabine Laruelle: U hebt gelijk, de vergrijzingsproblematiek en de gevolgen ervan voor de financiering zijn iedereen bekend. Mijn betreurde collega Michel Daerden had er een groenboek van 300 bladzijden aan gewijd! Dat is al drie jaar geleden. Maar samen met collega Alexander De Croo denk ik dat ons comité van wijzen verder zal gaan. Het zijn namelijk twaalf onafhankelijke en uiterst deskundige experts in deze materie. We gaan geen tweede groenboek opstellen, dat kan ik u nu al verzekeren. De bedoeling is dat dit comité van wijzen tegen de lente van 2014 – net vóór de verkiezingen – een verslag indient. Zodat de verschillende scenario's op tafel liggen als de volgende regering aantreedt. Het deskundigencomité heeft een belangrijke

opdracht, want zoals u weet kunnen we de cijfers niet negeren: wij hebben momenteel maar 2,5 actieven per gepensioneerde. In 2060 zal die verhouding terugvallen tot 1,5 actieve per gepensioneerde. Daarop moeten we ons dus voorbereiden. Eén ding staat vast: er gelden geen taboes tijdens de besprekingen, alles is mogelijk, zelfs de samenvoeging van het stelsel van de loontrekkers met dat van de zelfstandigen, alle pisten zullen aan bod komen.

IAB: En dan hebben we nog degenen die na hun 65 jaar willen blijven doorwerken ...

Sabine Laruelle: Wel ja! Ook hier hebben mijn kabinet en de regering goed werk geleverd, want de grenzen voor het werken na de 65ste verjaardag werden versoepeld. Het idee dat gepensioneerden maar beperkt mogen bijwerken, stamt uit een vervlogen tijdperk, toen men nog dacht dat de ouderen zo vlug mogelijk plaats moesten ruimen om de jongeren aan het werk te zetten. Vandaag denken we daar compleet anders over, vooral wegens de vergrijzing, waarover ik het zonet had, waardoor de tewerkstelling van de senioren net moet worden opgedreven.

IAB: Laatste item: de statistieken bewijzen dat de zelfstandigen veel last hebben van de crisis, en vaak moeite hebben om hun sociale bijdragen te betalen. Wat doet de regering daaraan?

Sabine Laruelle: Wij hebben het systeem veranderd. Vroeger betaalden de zelfstandigen hun bijdragen op basis van hun inkomsten van drie jaar geleden. Dit model werkte behoorlijk in een economie met een constante groei, maar dat is momenteel niet meer het geval. En nu gebeurt het geregeld dat een zelfstandige hoge bijdragen moet blijven betalen, terwijl zijn activiteit om een of andere reden fel is afgenomen. En met de crisis is de omzetsdaling nog erger geworden. Zonder nader in te gaan op de berekening van de bijdragen, kunnen we zeggen dat ze voortaan zullen berekend worden op de inkomsten van het lopende jaar. Dat is vast goed nieuws en we rekenen hard op de socialeverzekeringsfondsen, maar zeker ook op uw Instituut, om de gegevens in verband met deze wijzigingen door te zenden. Kortom, zoals u al wel gezien hebt, hebben wij de voorbije tien jaar niet stilgezeten! ●

